

Е.О. Кагуй,
студент.

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. Л.С. Фурдичко

ВПЛИВ ПРОЦЕСІВ ПРИВАТИЗАЦІЇ НА ФІНАНСОВУ СИСТЕМУ УКРАЇНИ

Сучасний стан економіки в Україні є нестабільним, що пов'язано безпосередньо з політичною ситуацією в країні. Сьогодні перед державою постає важливе питання приватизації і роздержавлення. Необхідна відмова від державної монополії на власність, варто розвивати приватну та колективну власність.

У сучасних умовах розвитку України велика кількість державних підприємств перебуває у складному, як фінансовому, так і матеріально-технічному стані, тому для їх активної та безперервної роботи, відтворення виробництва потрібні істотні зміни. Державний бюджет України не може фінансувати всі затрати державних підприємств, бо основний обсяг фінансування становить заробітна плата працівників, тому основним рішенням, яке забезпечить покращання ефективності роботи підприємства, є його приватизація. Продаж об'єктів державної форми власності фізичним та юридичним особам, які можуть бути покупцями відповідно до Закону України «Про приватизацію державного майна» можливий з метою підвищення соціально-економічної ефективності виробництва та залучення коштів на структурну перебудову економіки України. Позитивом приватизації є те, що безпосередньо відбувається надходження коштів в державний бюджет від приватизації об'єкта, і відновлення властивостей цього об'єкта. Це вплине на підвищення національного виробництва країни, а також збільшення робочих місць, що є позитивним фактором, оскільки перед економікою країни також постає питання зменшення рівня безробіття.

Але на цьому етапі процес приватизації має низку проблем, пов'язаних із неузгодженістю прийняття рішень щодо змін приватизаційних законів у країні. Важливим кроком щодо покращання умов приватизації в Україні було затвердження на засіданні Уряду України Програми приватизації, в якій визначено перелік об'єктів з 14 підприємств, державні пакети акцій яких підлягають продажу в 2008 році разом із земельними ділянками, на яких вони розташовані. Також було вирішено, що приватизація цих об'єктів планується з внесенням землі, на якій розташована територія об'єктів, до статутного фонду

підприємств [1]. Має бути чітко визначено, на що саме підуть виручені кошти від продажу акцій цих 14 підприємств. Було б доречно запровадити механізм прямого використання коштів, одержаних від приватизації в культурній галузі, на культурні цілі.

Починаючи з 1992 року в Україні ведуться численні незалежні дослідження ефективності роботи недержавних підприємств, що свідчать про вищу ефективність роботи недержавного сектора (найзначніші з них здійснено Гарвардським інститутом міжнародного розвитку, Центром ринкових реформ В. Ланового, Я. Ширмером, В. Дубровським, О. Пивоварським, Т. Шигаєвою та ін.) [2]. Саме 2000–2001 роки стали тією межею, коли для оцінки позитивного впливу приватизації на економічну ситуацію, власне кажучи, вже не потрібні спеціальні дослідження. Приватизовані підприємства мали б стати лідерами економічного зростання. Проте в сучасних умовах розвитку економіки виникає багато суперечливих процесів, які впливають на ефективність роботи роздержавленого підприємства.

Ще один доволі показовий факт: за період з 1992 року в Україні в ході приватизації змінили форму власності близько 25 тис. державних і 58 тис. комунальних об'єктів. Відповідно до прийнятих нормативних актів в процесі приватизації запроваджена екологічна оцінка об'єктів приватизації з визначенням відповідності діяльності об'єктів, які підлягають приватизації, вимогам екологічної безпеки. Також загалом до 2006 року було повністю завершено первинну приватизацію сільськогосподарських угідь країни через передавання земель державної власності недержавним сільськогосподарським підприємствам. Із загальної площі сільськогосподарських угідь (41,8 млн. га) у власність товаровиробників передано близько 30 млн. га продуктивних земель [3].

Загалом приватизація державних об'єктів позитивно впливає на економіку країни. Це пов'язано з тим, що саме приватна власність забезпечує населення роботою, а значить, пришвидшує соціальний та економічний розвиток країни. Також кошти, які надходять до державного бюджету в ході приватизації, мали б забезпечити Україні впевненість в майбутньому, адже ці кошти повинні бути використані на задоволення соціально-економічних потреб суспільства.

1. Правовий тиждень // Щотижнева інформаційно-правова газета. – Червень 2008. 2. Правові проблеми приватизації в Україні // Право України – К., 1996. 3. Головаха С., Дубровський В., Кошик О., Білоцерківець О. Українська приватизація: плюси і мінуси. – К.: Альтерпрес, 2001.